

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America.
Established 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljnikov in dnevo po praznikih.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half year 3.00
Za četrt leta 1.75	For three months 1.75
Posamezna številka 8c	Single copy 3c

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti dopisani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrta dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Kdo bo župan?

Dne 28. februarja bomo imeli v Chicagi primarne volitve, potem teh bodo nominirani strankini kandidati za župana, aldermane in razne druge mestne urade. Primarne volitve so zelo važne za vsako mesto, okraj in državo. Velikokrat so bolj važne, kakor potem končne volitve. Zakaj? Zato, ker primarne volitve dajo nam kandidate, kakoršne volilci v svojih strankah, h katerim pripadamo izberemo. Ako ob primarnih volitvah izberemo dobre in poštene kandidate, tedaj imamo ob končnih volitvah na listi dobre in sposobne kandidate, ako pa že ob primarnih volitvah slabe kandidate postavimo, imamo potem tudi slabe kandidate. Zato je važno, zelo važno, da dobro proučujemo kandidate, ki se borijo za nominacijo ob primarnih volitvah.

Kakor zgleda zdaj, bo huda borba med kandidati v demokratiški stranki, kakor tudi v republikanski. V obeh silijo na površje mladini proti starinim. V demokratiški stranki vidimo ljuto borbo med sedanjim županom Edward Kellyem in okrajnim državnim pravdnikom Thomasom Courtneyem, ki išče nominacijo v demokratiški stranki za župana Chicaga. Kelly in Nash sta voditelja stare struje, ki ima premoč in pod kontrolo redno demokratiško stranko v Chicagi in okraju Cook. Courtney pa je vstal na pobudo mnogih osebnih prijateljev in apelira v tej borbi na demokratiške volilce, da mu poverijo nominacijo. Courtney je mlad mož, komaj 44 let star in ima za seboj prav hvalevreden rekord kot javni uradnik. V uradu državnega pravdnika je izpolnil vse dane obljube, ko je obljubil, da bo pognal iz mesta zločince, ki so na debelo krađali avtomobile in vršili druge zločine. Zadnje mesece je nastopil z vso silo proti igralnicam in strojem, na katere se igra za denar. Ker mestna vlada ni hotela nastopiti, je sam poslal okrog svoje policaje s sekirami, ki so rušili in razbijali igralnice vse križem. S tem je dosegel občudovanje, ker je res pokazal skrajno odločnost v zadevi.

Courtney obljublja, da bo z isto energijo tudi županoval, če izvoljen, da bo znižal davke in energično uredil marsikaj, ki čaka rešitve.

Kellyeva struja na drugi strani pa seveda skuša pobiti Courtneyeve obljube in načrte. Kdo izmed nju bo zmagal je seveda vprašanje. Ali zdi se, da tako inteligentno niso volilci še v nobenih volitvah razsojali, kakor razsojajo prav sedaj. Ta sodba bo padla, kar se tiče nominacije v torek dne 28. februarja.

Papež Pij IX. ko je zaklical svojim duhovnikom in vsem katoličanom: "Zastoj zidate cerkve in šole ter ustanovljate misijone, če ne bote znali uporabiti tiska," je povedal veliko resnico. Španija je največji dokaz k temu. Preje so zidali katedrale in cerkve, zdaj so jih podirali. Dokler narod preveva katoliška miselnost, zida cerkve, ko ga osvoji nasprotna veri sovražna miselnost, iste podira. To dokazuje, da fundament katoličanstva ne tiči v zidu, ampak v glavah ljudi. Ni je večje važnosti, kakor to, kdo vodi ljudi, ali laž, ali resnica. Protiverski tisk je največji mojster-laži in kjer se ta širi, tam se katoliška miselnost umika, kjer pa prevladuje močan katoliški tisk, tam ni mesta za protiverske laži. Zato agitirajmo vsepovsod za razširjanje katoliškega tiska. Zlasti tekom meseca februarja, ki je proglašen za mesec katoliškega tiska. Katoličan, če si katoličan, na delo ta mesec za katoliško časopisje!

Komunisti so noč in dan na delu za svoj tisk. In kako znajo! Tako lepo priliznjeno govorijo o delavstvu. Če vidijo kje kaj preveč katoliške gorečnosti, ti se rožnivece privlečejo iz žepa, da bi jih za katoličani nezaupno ne gledali. In Janezom in Jožetom pihajo na dušo toliko časa, da se naroče na list. Potem se še lepo uljudno posloje, veseli v srcu, da so vragu-komunizmu odprli vrata v novo hišo. — Mi katoličani pa sedimo doma. K sosedu je nas kar sram stopiti, da bi ga pridobili za naročnika na katoliški list. Kaj bi se zamerjal, pravimo. Tako ti, tako drugi in vsa vrsta spi. Komunisti in socialisti pa odpirajo vrata sleherni večer. In če nimajo danes uspeha, pa pri-

dejo zopet jutri, dokler uspeh ne dosežejo. Mi pa sedimo doma. Ali je potem čudno, da večino naših jednot in zvez vodijo protikatoliški ljudje? Saj se mi katoličani ne upamo nikamor, kljub temu ne, da zastopamo resnico in nasprotniki laž in zavajalstvo.

Slovenski katoličani dvignimo vendar enkrat svoje glave! Zavedimo se vendar svojega položaja! Začnimo agitirati vsak v svoji okolici za razširjanje katoliškega časopisa. Dnevnik Amer. Slovenec ima v teku veliko letno kampanjo. Vsak njegov naročnik naj tekom tega meseca skuša pridobiti kakega novega naročnika. Poskusimo to, storimo to!

RAZNO OD FARE SV. LOVRENCA

Cleveland-Newburg, O.

Kakor povsod, tako tudi pri nas v Newburgu, imamo veselo in žalostne dni. V soboto večer 28. januarja smo se zbrali v dvorani S. N. D., da na lep in pameten način proslavimo srebrno poroko pri-
tubljenega Mr. in Mrs. Louis Simončiča, ki nista nič slutila kaj se pripravljata in sta kar brezskrbno stopila v dvorano. S seboj sta še pripeljala našega cerkovnika Mr. Johna Kegloviča, v dobri veri, da se njemu pripravljata parti. Ko se pa vsedejo vsi za mize in č. g. Father Slapsak vstane ter v lepih besedah pove da smo se zbrali tukaj zato, da proslavimo srebrni jubilej zakonskega življenja Mr. in Mrs. Simončiča; ki je že dolgoletni naročnik Amer. Slovenca in je tudi predsednik S. N. doma v Maple Heights, predsednik mladinskega pevskega društva "Črčki"; od ustanovitve pa vse do danes pa član pevškega dr. Slovenija ter jima želel zdravja, sreče, zadovoljnosti in božjega blagoslova vse do zlatega jubileja, sta bila oba Mr. in Mrs. Simončič silno presenečena.

V nedeljo 29. jan. se je vršilo glavno zborovanje zveze društev Najsv. Imena v šolski dvorani. Seja je bila zelo zanimiva. Veliko koristnega se je sklenilo za povzdigo čiščenja Najsv. Imena. Med drugim tudi to, da se ob priložnosti priredi tako prireditev, katere namen bi bil, da se preostanek odpošlje č. oo. frančiškankom v Lemont, Ill., za zidavo novega kolegija. Seje so se udeležili poleg domaćih gg. duhovnikov tudi Rt. Rev. Mons. Ponikvar in Rt. Rev. Mons. Hribar, ki sta se prav pohvalno izrazila o Zvezi dr. Najsv. Imena ter sta nam dajala pogum, da bomo še bolj uspešno in s podvojen močjo delovali za razširjanje in čiščenje Najsv. Imena. Naj bo na tem mestu izražena preč. gg. prav lepa hvala. Vajin obisk in pa žive besede, ki sta nam jih govorila, bo prav gotovo rodilo lepe uspehe. Zveza tudi želi, da se še ostale slovenske fare priklapijo tej zvezi, to je Lorain, Barberton in Madison. Ni potreba drugega, kakor da pošljete

zastopnika na prihodnjo sejo, katera bo v nedeljo 30. aprila pri fari Marije Vnebovzete v Collinwoodu ob 2 uri popoldne. Nova pravila za zvezo so potrjena in sprejeta. Društva v sosednjih farah, katera še niso v zvezi, jih lahko dobijo, če pišejo na tajnika zveze Mr. Frank Hočevar 21241 Miller Ave. Euclid, O. — Po končani seji so bile volitve uradnikov za leto 1939. Na predlog Rt. Rev. Mons. Ponikvarja je bil izvoljen ves dosedanji odbor, ki je sledeči: Predsednik Jacob Resnik, podpreds. Math Tekave, tajnik Frank F. Hočevar, zapisnikar Anton Mejač, blagajnik Lawrence Bandi, nadzorniki William Tomac, John Urbas in Jos. Staršič. — Dal Bog, da bi odbor deloval v toliko, da bi ob koncu leta lahko rekli: V naši fari so vsi fantje in mošči člani dr. Najsv. Imena. Saj bomo vse pustili svojim naslednikom, le dobra dela ponosimo pred sodni stol božji.

Ko to pišem, leži na mrtvaškem odru član dr. Najsv. Imena Mr. Fortunat Rus. Pokojni naš prijatelj je v naši fari od začetka, je ustanovitelj fare. Bil je močne postave in dasi velik in močan, se je vendar zavedal, da bo treba enkrat umreti. Zato je bil poleg tega da je bil član drugih društev, tudi član dr. Najsv. Imena. Zavedal se je, da zavarovalnino od društev, dobe po njegovi smrti žene in otroci, zavarovalnino, katero nam nudi dr. Najsv. Imena, pa bo imel pri sebi tudi še po smrti gori v nebesih. Prav govo se sedaj ne kesa, da je postal član tega društva. — Pokojni Fortunat Rus je bil doma iz Zverče vasi, fara Ilinje. Star je bil 58 let. — Bil je član dr. sv. Lovrenca št. 63, KSKJ, član dr. sv. Antona in dr. sv. Alojzija. Zapušča žalujčo soprogo, dva sinova in štiri hčere. Bolan je bil tri leta in je svojo bolezen voljno prenašal, zato mu naj nebeški Sodnik dodeli obilo plačilo. Preostalo pa iskreno sožalje.

Pozdrav vsem čitateljem tega lista z željo, da v letošnji kampanji, ki je razpisana, dobimo listu tisoč novih naročnikov.

J. Resnik

NA SEJO

Strabane, Pa.

Ker je v korist vsemu našemu narodu, naznanjam vsem, ki prebivajo na Strabane, da pridete na zanimivo sejo Strabane Civic Club, katera se vrši v dvorani Postojnske Jame v nedeljo 12. februarja ob 6 uri zvečer. Na tej seji se bo razpravljalo če ljudstvo želi dobiti WPA projekte, to je, če želi, da se napravi kanalizacija (sanitary sewer) po celi naselbini ali ne. Sedaj se de-
a na Aleksander in Latimer Avenue, kar stane tamošnje davkoplačevalce \$10.000.00 WPA pa \$90.000.00. Zato je potrebno, da pridete na zgoraj omenjeno sejo in izrazite svoje mnenje, če ste za to da se napravi kanalizacija ali ne po tej ceni. — Po končani seji se vrši plesna zabava v korist kluba.

Ker je treba rešiti še nekaj drugih važnih točk in bo tudi volitev uradnikov, prosim in vabim v imenu kluba vse rojake Slovence, da pridete na to sejo in tako pokažete, da se zanimate za napredek naselbine, za katerega moramo delati. Pomislimo, da je kanalizacija zelo koristna stvar in ravno sedaj se nam ponuja kaj lepa prilika, da pridemo z malimi stroški do te koristi. Če bomo čakali in sedaj to stvar opustili vsemar, nas bo to pozneje stalo tisoče in tisoče dolarjev več, kajti navsezadnje, enkrat bo moralo priti, da bo kanalizacija urejena tudi po naši naselbini. Ne zamudimotorej prilike ki se nam ponuja, zato pridite na sejo.

John Bevec, preds. kluba

KAKO ŽIVI LASTAVICA

S svojim hitrim in neprestanim letanjem in svojo veliko skrbjo do mladičev nase lastovke privablja, da jih kaj radi opazujemo. V poletju jih vidimo, kako od ranega jutra hite in iščejo hrane zase in za svoje mladiče. Njihovo dnevno delo je ogromno. Ugotovili so, da par lastovic prinese v teku ene ure v gnezdo 20 krat hrano. V enem dnevu prinesejo 640 krat. Če vsaka ptica prinese vsakokrat enega komarja ali muho, je to že 640 komadov. Samo stari pojedjo dnevno gotovo do 600 škodljivih žuželk. Dnevna potreba lastovičje družine znaša potemtakem 1840 žuželk. Na mesec bi to zneslo 55.200, a vse leto 160.000 žuželk. In to samo ena družina! Če bi v eni vaši bilo samo sto parov lastovk, bi te uničile 16 milijonov komarjev. muh in drugih nepotrebnih žuželk.

Škof Byrne povdarja: "Ti soče katoličanov imamo, ki mislijo, da se jih nadleguje le radi take potrebe, da prispevajo tiste dolarje, ki gredo za katoliški tisk. Ti ne aplicirajo besede "potreba" na same sebe, namreč da sami zelo potrebujejo tistega, kar jim nudijo, dan za dnem, ali teden za tednom katoliški tisk".

ŽUPAN KELLY

V Chicagi imamo pravkar hudo bitko med različnimi aspiranti, ki se borijo za dosego nominacije na raznih listah za županske kandidate.

Hon. Edward J. Kelly
župan mesta Chicago

Med temi aspiranti za nominacijo je tudi sedanjí župan Edward J. Kelly, ki županuje mestu Chicagi od leta 1933. Pod njegovim županovanjem se je vršila velika svetovna razstava v Chicagi. Pod njegovim županovanjem se je začelo z akcijo za podzemeljsko železnico (Subway).

Kakor znano je bila Chicaga pod prejšnjimi republikanskimi župani zelo zadolžena, da se vsled tega ni moglo več let sproti plačevati mestnih namešencev in uslužbencev. Pod njegovim vodstvom je mesto izlezlo iz krize in danes posluje točno in vzorno.

Radi tega so se zbrali številni vodilni veljaki mesta Chicage vseh raznih narodnosti in delujejo za ponovno nominacijo sedanjega župana Edwarda J. Kellyja, za županskega kandidata na demokratiški listi.

O županu Kellyju je znano, da je povzdignil ugled mesta Chicage. Prejšnja leta so pisali listi po Ameriki o Chicagi, da ni varno iti niti po ulici, da bi človek ne bil napaden. Danes je mesto očiščeno in uživa ugled v svetovni javnosti radi tega. Redna demokratiška stranka radi tega toplotno priporoča vsem demokrat-
skim volilcem, da na dan primarnih volitev dne 28. februarja glasujejo za Edwarda J. Kellyja, da ga ponovno nominirajo za županskega kandidata na demokratiški listi. (Ogl.)

NOV IZUM

Neki Anglež je britskim patentnim oblastem prijavil izum, ki utegne imeti veliko bodočnost. Gre za cementno mešanico, ki ima lastnost, da se prične v megli, posebuje v vlažnem zraku svetili.

Izumitelj meni, da bi bilo mogoče iz te mešanice izdelati ceste in križišča, ki jih ograja megla. Tudi letališča bi lahko uporabljala svetlikajoče se pasove. Njih svetilnost je baje tako velika, da jih je opaziti še skozi 150 m debelo plast megle. Ta čas novi izum preizkušajo.

V čakalnici. — Zdravnik pomoli glavo v čakalnico. "Kdo že najdalje čaka?" "Jaz", se oglasi možiček iz kota. "Že prejšnji teden sem se pripravljaj, da pojdem k vam".

Dedščina. — "V mnogih družinah se neumnost podeduje", se je zabaval gospod s svojo sosedo v neki družbi. "Toda, gospod, kako morete tako slabo govoriti o svojih starših".

Moderni časi. — "Vidva ženo se pa dobro razumeta, se mi zdi," pravi oče svojemu sinu.

"O, da, zelo! Moja žena mi vedno pomaga pri kuhi in pranju, kadar ima čas".

Lovski plen. — Konec lova. Mlad lovec z novo puško in novo obleko je silno vznemirljen.

"Gospod gozdar", reče gozdarju, "kako se pa imenuje tista divjačina, ki sem jo prejle zadel?"

"Ivan. Za priimek bom pa šele vprašal".

Kemično umit. — Križnarjev Janezek je bolan. Zdravnik pride, ga pregleda in meni, da je fantek zelo zamazan. "Umazan?" se razburi mati, "mali je vedno umit".

Zdravnik vzame kunj, jo pomoči malo v bencin in drgne po Janezkovem vratu, na katerem se pokaže bela lisica. "No!" pravi zdravnik. "Prava reč, to vendar ni nobena umetnost, če čistite malega kemično".

Ostanek v gotovini. — Pod Napoleonom se je neki vojak tako hrabro boril, da mu je po boju Napoleon dejal:

"Zdaj mi pa povej, kaj bi rajši imel: tisoč frankov ali križ legije časti?"

Vojak je malo pomislil, potem pa je vprašal:

"Veličanstvo, koliko pa vas stane takšen križ?"

"Im, kakšnih devetdeset frankov," je rekel Napoleon.

"Prav," je rekel vojak, "ali veste, kako bo najbolje? Da mi daste križ in devet sto deset frankov v gotovini."

Nesreča. — V tramvaju se je vozil star gospod. Nemu nasproti sta sedeli dve dekletici. Tedaj pa se je starcu pri-
merilo nekaj človeškega. Dekletici sta se začeli na glas smejati. Starec pa se je obrnil k drugim potnikom z besedami:

"Poglejte, kako malo je potrebno, da se otroci razveselijo!"

Naravni zakon. — Učitelj: Torej, v mrazu se telesa krčijo in v toploti raztezajo. Povejte mi sedaj kak primer.

Učenec: Pozimi so dnevi kratki in poleti dolgi.

"TARZAN IN PREPOVEDANO MESTO"

(45)

(Metropolitan Newspaper Service) Napisal: Edgar Rice Burroughs

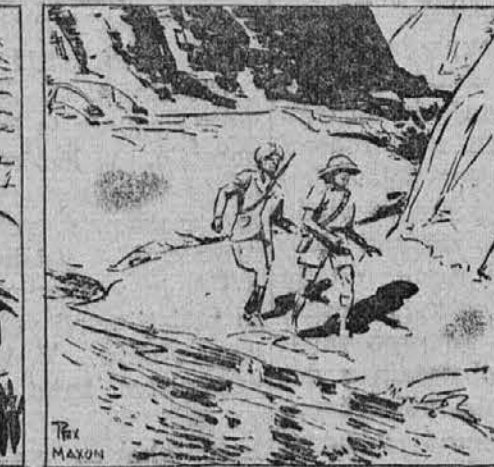
Tarzan pa ni hotel izgubljati časa z dolgim razlaganjem kje je bil in kako se je moral boriti da je rešil Magro-
ampak je na kratko povedal, da se mu zdi, da so na pravem potu v Prepovedano mesto Athair. Odpravili so se naprej, oni po stezi, opice pa po dre-
ju, da pazijo na nevarnost...

Atan Thome je bil že blizu Prepovedanega mesta, dasi je Tarzan me-
nil, da ga bo prehitel, kar se mu pa ni posrečilo. Izpred Sotorov, katere je ve-
lel Thome postaviti za počitek, so nje-
govji ljudje imeli prost pogled na prav-
lično mesto, ki se je skrivalo v že ti-
sotletja ugaslem vulkanu.

Ko je Atan drugo jutro vstal, je vi-
del, da so izginili vsi razen Lal Taska,
ki je strahoma stopil k njemu: "Kaj
naj napravimo, mojster?" je skoro tre-
petaje vprašal. "Kaj! Naprej pojdemo,"
je odvrnil Thome; "Oče diamantov je
tam in sedaj ko smo že tu, ne smemo
več uazati! Sedaj več!"

"Tako blizu smo že tega dragocene-
ga diamanta," je govoril Atan; "zato
ne nazaj, ampak naprej. Tako, je poj-
dim!" Tresoč se po vsem životu, je
Lal Taska sledil svojemu gospodarju,
ko sta stopala ob neki reki. Z vsako
stopinjo se je njegov strah še večal,
pred neznano prihodnostjo.

POZOR!

Pogled na številke poleg naslova in imena. Ako ti je naročnine potekle, obnovi jo in pomagaj listu!

KRUTA RESNICA

O preganjanju kristjanov v Španiji. — Smrt almerijskega in cadijskega škofa. — Boljševiške grozovitosti prihajajo zmeraj bolj na dan.

Čim dalje prodirajo Franco-ve čete v bivše pokrajine rde-čih, čim več vasi in mest je osvobojenih gospodstva boljševikov, čim bolj se javlja normalno življenje, tem več dokazov o strahotni okrutnosti rdečih mogočnikov prihaja na dan. Značilno je pri vsem tem to, da je v vseh pokrajinah, kjer so vladali rdeči, divjal naravnost barbarski boj zoper vero.

V teh pokrajinah je skoraj ni cerkve, ki bi ne bila onemogočena ali vpepeljena ali spremenjena v skladišče ali konjski hlev. Povsod so rdeči čim najokrutnejše mučili duhovnike, menihe in redovnice.

Po raznih škofijah so pomorili 40—70 odstotkov duhovnikov, pač toliko, kolikor jih ni moglo pobegniti. V provinci Santander so, kot je zdaj doganilo, 156 duhovnikov, v provinci Oviedo pa 190 pomorili. V teh dveh provincah so rdeči porušili 200 cerkva. Iz nekaterih provinc še nimajo točnih število, vendar je že močnih reči, da je bilo, na primer, v provinci Huesca porušenih 400 cerkva, v škofiji Saragosa 367 in 176 cerkva so v tej škofiji zasedle rdeče čete. Vse cerkve so onemogočene, večina jih je zgorelo: tu so rdeči pomorili 76 duhovnikov, o usodi ostalih 40 duhovnikov pa ni nobenih vesti.

V Kataloniji in Castellonu niso nacionalistične čete našle ene uporabljive cerkve. V Castellonu so rdeči še tiste redke cerkve, ki so bile ostale, z dinamitom razstrelili, vprav preden so prišle tja Francove čete.

Kakega točnega števila umorjenih duhovnikov tudi še zdaj ni moč dognati. Španski episkopat navaja 6500 umorjenih duhovnikov, a to je najmanjše število, ki se bo po preiskavi podvojilo, saj v tem številu ni započeno število pomorjenih redovniških oseb.

V 37 škofijah, ki so v njih bivali rdeči, je bilo 25,879 posvečenih stavb. Vse so onemogočene.

Kako so umirali

Na otoku Minorca, ki vsebuje 11 župnij s 40 tisoč dušami, je bilo umorjenih 38 duhovnikov in redovniških oseb. Ta otok je dal Cerkev enega od najodličnejših mučenikov sedanjega doba. To je mladi duhovnik Janez Huguet. Umrl je čez tri tedne po svoji novi maši. Ko so bili rdeči prišli v vas Ferrerias, je boljševiški četovodja zaukazal vsem duhovnikom, da naj pridejo k njemu. Tudi mladi don Huguet je prišel; oblečen je bil v talar. Rdeči oblastnik mu je ves razjarjen strgal križec s prsi in je zakričal: "Pljuni na

V DEVETIH MESECIH UMORILI 238 DUHOVNIKOV

Sovjetski ruski ljudski komisar za notranje zadeve Ježov je nedavno sprejel odposlano brezbožnih uradnikov GPU. Ježov je odposlancem nagovoril ter izrazil svoje veliko veselje, ker je sto odstotkov uradništva notranjega komisarja in GPU organiziranih brezbožnikov. Samo po sebi je umevno, da mora vsak sovjetski čestit biti bolec za brezbožništvo. Le tako je mogoče uspešno bojevati se zoper verske sovražnike države. Ta boj je toliko bolj potreben, ker so verske občine dandanes središče protisovjetske špijoneže. V zvezi s tem je Ježov ugotovil tolažilno dejstvo, da je v preteklih 9 mesecih 1. l. bilo usmrčenih 238 duhovnikov, ki so špijonirali in sabotirali

svojega Boga, ali pa te umorim!" Mladi duhovnik pa je dvignil roko in vzkliknil: "Kristus Kralj naj živi!" Tedajci ga je zadela krogla iz samokresa in mrtev se je zgrudil na tla.

Zdaj so znane tudi podrobnosti o smrti škofov iz Almerije in Cadiza. Oba škofa so rdeči prisilili, da sta na križarki "Jaime I" nosila premog in kurila kotle. Nečloveški rdeči mornarji niso pustili, da bi se bila do smrti utrjena škofa le za hip odpočila. Čez nekaj dni so škofa, skupno z drugimi jetniki, živa vrgli v morje.

V Barbastru je šel po cesti neki 12 letni deček. Približal se mu je tovorni avto, ki je bil natovoren z ljudmi, ki so prepevali nabožno himno. Fantek se je postavil na sredo ceste, tako da se je moral avto ustaviti. "Kaj pa imate?" je vprašal. "Poln voz kristjanov peljemo v klanico", je odgovorila rdeča soldateska. "Tudi jaz sem kristjan, naj se še jaz peljem z vami", je rekel deček. In ustrelili so ga z drugimi vred.

Torrijoskega župnika so rdeči razbojniki naganjali, da naj v svoji cerkvi Boga prekogne. Branil se je. Strgali so mu obleko s telesa, oblekli so ga v rdeči plašč, mu posadili na glavo trnjevo krono in ga v žalobni procesiji vlačili po ulicah. S palicami so udrihali po njem in mu pljuvali v obraz. To so ponavljali tri dni; slednjič so nesrečno žrtev ustrelili.

Župnik iz Parille je imel priliko ubežati, vendar ni hotel zapustiti svoje fare. Odgnali so ga v ječo, kjer so mu dejali: "Le kar mirno sleci duhovniško obleko, vere je zdaj itak konec!" Odgovoril jim je: "Otročiči, ne dajte se slepiti, zakaj, vera ne more umreti. Zapisano je, da bo v vseh dobah preganjana. Toda verujte mi, Cerkev bo tudi to preskušnjo zmagovalno prestala in bo spet vzpostavljena." Junaštvo matere tega duhovnika ni bilo nič manjše. Ko je bil njen sin v ječi, ji je tajnik rdečega komisariata svetoval, naj ga pregovori, da se odpove veri, kakor bo svoboden. A mati je odvrnila: "Mož sin si ne bo pogubil duše za rešitev svojega telesa."

Župnika iz Carrascaleja so zaprli skupno z njegovo materjo. Ko je bil obsojen na smrt, je mati pokleknila pred rabljo in jih prosila usmiljenja za svojega sina. Ko je videla, da je vsaka prošnja zaman, je objela svojega sina in rekla rdečim rabljam: "Do bro — pa ubijte še mene". In so šli in so jo zares umorili s sinom vred.

delo sovjetov.

Komisariat za notranje zadeve je izdal ukaz, da je do 31. marca 1939 treba natančno popisati vse duhovnike in cerkve v vsej Rusiji. Namen tega popisovanja je ta, da bo komisariat dobil natančen pregled vseh verskih občin, da bo mogel laže ukrepati zoper nje.

Sovjetsko sodišče v Minsku je sodilo 29 let starega Rusa, Tihomirova, ki je bil obtožen, češ da je na sprejemnem aparatu, ki ga je sam naredil, poslušal inozemske brezžične postaje, iz česar je potem lahko črpal snovi za protisovjetsko propagando. Obtoženec je izjavil, da je to nemogoče, ker razen rusine ne zna nobene drugega jezika. Tuje postaje je poslušal le zaradi to-

Voditelj ameriških socialistov, Norman Thomas, očitno ni bil dobrodošel, ko je svoječasno nastopil kot govornik v Newark, N. J., kajti poslušalci so ga obmetavali z jacy in ta prizor je neki fotograf vzel ravno v pravem trenotku na sliko, ki je bila nato razobejena na neki razstavi v New Yorku. Zgoraj vidimo Thomasa, ko sam opazuje na sliki svoj doživljanj.

KAJ SE SLIŠI PO SVETU?

KDO BO ŠTEL SLOVAKE?

Z enako natančnostjo kot Italijani doma, so tudi Nemci in Madžari prešli za lansko leto na Slovaškem tiste ljudi, ki jih smatrajo za svoje. Zdaj pravijo, da je bilo ob letošnjem novem letu na Slovaškem Nemcev 132.000 in Madžarov 75.000. Le nekaj več kot Madžarov, je zdaj na tem ozemlju Čehov. Koliko je na Slovaškem Slovakov, pa pravijo, da še ni ugotovljeno. Najbrž so jih Slovaki sami našli preveč, Nemci in Madžari od svoje strani pa spet premalo, in da zdaj še ni prišlo do sporazuma, ki ne bi nikogar razburjal.

PLEMSTVO IZUMIRA

Francoski genealog Jongla de Moreans je opravil zanimivo preiskavo o propadanju francoskih plemenitih. Njegova raziskovanja so dognala, da dosežejo poedine plemiške rodbine v Franciji samo 320 do 350 let, nakar izumrejo. Od 1 in pol milijona francoskih družin jih je samo 33, ki že 900 let obstajajo in komaj 9000 plemiških in navadnih družin se mora ponasati s svojim rodom do 16. stoletja nazaj.

Po raznih podatkih bi mogli sklepati, da francosko plemstvo izumira. Dandanašnji je v Franciji še 4400 plemiških rodbin, ki štejejo skupaj 33.000 potomcev. Leta 1900 je bilo še 5800, leta 1870 še 16.500 plemiških družin, a v dobi francoske revolucije in ob koncu 18. stoletja še 175.000 plemiških družin.

Ce torej v Franciji po kakih novih pravilih ne bo nastalo kako novo plemstvo, ne bo čez kakih 200 let niti sledu več o prejšnjem francoskem plemstvu. Čez 60 let bo namreč v Franciji le še 2700 plemiških družin in čez 100 let nato komaj še 1000.

KATOLIŠKA REDOVNICA — ČASTNIK ČASTNE LEGIJE

V teh dneh je katoliška redovnica v Franciji dosegla izredno čast. Sestra Lujiza, ki deluje zdaj v bolnišnici v Nancyju, je postala "častnik francoske častne legije." Hrabra redovnica je bila že med svetovno vojno odlikovana s

ga, da bi slišal nabožno cerkveno glasbo, ki jo včasih odajajo druge inozemske postaje. Ko je državni pravdnik slišal ta zagovor, je zaklical, da je še posebne obsodbe vredno, da je sovjetski državljani poslušal verske komade iz inozemstva. In Tihomir je bil obsojen na poldrugo leto ječe.

francoskem vojnim križcem, s hrabrostno svetinjo in še z drugimi odlikovanji. Maršal Foch ji je svoj čas osebno podelil križec častne legije s temle posvetilom: "Od izbruhaja sovražnosti dalje je sestra Lujiza pod najtežjimi pogoji in sredi najhujših nevarnosti izvrševala svojo dolžnost sprčo ranjenecv in bolnikov. S tem je podajala najlepši zgled krščanske ljubezni do bližnjega in pristne ljubezni do domovine."

Z ROKAMI LOVE RIBE

Blizu Skagena v Sev. Nemčiji se pojavljajo take množine slaničnikov, da so jih mogli ribiči kar z rokami loviti in jih z lopatami metati v čolne. Pravijo, da so v morju neke vrste kiti, ki so nagnali slaničnike v tako gnečo. Ribiči so nesrečo slaničnikov obrnili sebi v prid in so jih lovili noč in dan. Še bolj so se okoristili ribiči z njimi zato, ker so ti slaničniki še posebej odlične vrste.

V AVSTRALIJU VEDNO VEČ KATOLIČANOV

Leta 1938 se je število katoličanov povečalo za 6000 duš. Sezidali so 56 novih cerkva. Prišlo je 114 novih duhovnikov in 180 redovnic v katoliški misijonisti. Število katoliških šol se je dvignilo od 1458 na 1483. Bogoslovcev je pa 496.

NOVA ODREDBA V NEMČIJI

V Nemčiji je bila zdaj izdana nova uredba, ki hoče urediti red tudi pri krstnih imenih. Nemške matere so do zdaj kaj rade dajale svojim hčerkam in sinčkom razna srčkana imena, kot n. pr. Pifi. Dodo. Mimi in podobno. Tako se odslej nemški otroci ne bodo smeli več imenovati. Druga imena, s katerimi bi ma-

DENARNE POSILJKE

nakazujemo po dnevnem kursu in prejemniki dobijo isto direktno na dom po pošti brez vsakega odbitka. Včeraj so bili naše cene:

Za 100 Dinarjev.....	\$ 2.45
Za 200 Dinarjev.....	\$ 4.75
Za 300 Dinarjev.....	\$ 7.00
Za 500 Dinarjev.....	\$ 11.00
Za 1000 Dinarjev.....	\$ 21.50
Za 2000 Dinarjev.....	\$ 42.50

V ITALIJO:

Za 50 Lir.....	\$ 3.25
Za 100 Lir.....	\$ 6.30
Za 200 Lir.....	\$ 12.00

Za pošiljke v ameriških dolarjih je poslali:

Za \$ 5.00.....	\$ 5.75
Za \$ 10.00.....	\$ 10.85
Za \$ 15.00.....	\$ 16.00
Za \$ 25.00.....	\$ 26.25

Vse pošiljke naslovite na:

JOHN JERICH
1849 W. Cermak Road,
CHICAGO, ILL.

tere hotele izraziti nekaj srčkanega, malega, otroškega, bodo sicer še dovoljena, vendar so materam in botrom svetovali, naj bi otroci pri krstu dobivali rajši takšna imena, na kakršne naletimo v Wagnerjevih operah, na primer Brunhilde, Hildegarda, Siegfried, Gunther itd., torej sama stara in zares lepa germanska imena.

Oglasi v "Am. Slovincu" imajo vedno uspeh!

NAZNANILO IN ZAHVALA

Z žalostnim sreem naznanjamo vsem našim sorodnikom in znancem, da je dne 16. januarja nanaglo umrl naš ljubi oče, oziroma soprog.

Martin Černugelj

Pokopan je bil 18. januarja 1939. Pokojnik je bil rojen 21. decembra 1862 v vasi Grabrovec pri Metliki. Semkaj v Ameriko je prišel leta 1895 in je bil vedno član in večkratni uradniški društva sv. Alojzija št. 42, KSKJ.

Truplo pokojnika je bilo prepeljano iz hiše žalosti v cerkev sv. Petra, kjer je č. g. župnik Father Menko opravil sv. mašo zadušnico. Pri tej priliki je imel pokojniku u slovo lep nagovor, za kar se č. gospodu zahvaljujemo.

Bil je v nedeljo zjutraj pri sv. maši, drugi dan je bil pa že mrtev. Kakor bi menda slutil, da bo drugi dan umrl, je tisto nedeljo po sv. maši ostal še v cerkvi in molil sv. križev pot hodeč od postaje do postaje.

Tem potom izrekam najlepšo zahvalo našim sorodnikom, prijateljem in znancem za vse, karkoli je kdo storil za pokojnika ob času bolezni in nepričakovane smrti, in ko je hodil kropit ležečega na mrtvaškem odru in molil za pokoj njegove duše.

Dalje najlepša hvala vsem darovalcem lepih vencev in onim, ki ste darovali za sv. maše zadušnice. Hvala tudi vsem, ki ste dali svoje avtomobile na razpolago pri pogrebu. Hvala društvu sv. Alojzija, pri katerem sem tudi jaz članica.

Priporočam pokojnika v molitev in blag spomin. Bog mu daj sv. nebesa!

Zapušča dva sinova John in Martin in eno poročeno hčer Ano Lopatec in eno vnukinjo Ano Černugelj.

Zalujoča soproga
Mary Černugelj
Steelton, Pa., 28. jan. 1939.

Beseda o tem in onem

VAŽNOST DOBREGA ČASOPISJA DANDANES VEČJA KOT JE BILA.

Andrej Tomec

Menda niso bile še nikdar na svetu razmere, ki bi bile vredne tolike pozornosti in zasledovanja kakor dandanes. Ravno tako tudi še nikdar ni bilo tako važno, da si človek naroči dober in zanesljiv list, zlasti dnevnik, ki ga dnevno seznanja z novicami in svetovnimi dogodki, ki ga pošteno zabava in vest poučuje v pravem, zdravem krščanskem duhu, ki mu je v resnici mar ljudski blagor in napredek, ki zastopa v resnici prava načela in vodi čitatelje po pravi poti svareč jih obenem pred drugimi slabimi listi, ki si nadevajo ovčja oblčila, znotraj so pa zgrabljivi volkovi, ki so najhujši strup in nesreča za posameznika in za celokupen narod, krivi in lažnivi preroki, ki širijo temo, zmoto, nered in zmedo, sovražstvo in boj, ki imajo pri vsem svojem delu, pisanju in poročanju novic in dogodkov tendenco, da vse tako zavijajo in v tako obliko povijajo, da na videz kaže, da je le tako dobro in pravilno, kakor oni delajo, kakor oni mislijo, kakor oni hočejo, da so le ona načela, one ideje, ktere oni zastopajo prave, vse drugo pa, kar se z njimi ne strinja, je vse skupaj zanič.

Ko na vse to mislimo, nam nehote misli preidejo na starost slovenskih listov v Ameriki, na naš katoliški dnevnik Amerikanski Slovinc, za katerega je zdaj v teku letna kampanja.

Ta list v najpopolnejši meri zasluži, da se zanj zavzamejo vsi katoliški Slovenci v Ameriki in z njimi vred vsak Slovinc, ki hoče biti pravilno in nepristransko informiran o vsem, kar se na svetu godi, ki hoče, da mu je A. S. s svojimi poučnimi članki in tehtnimi razpravami res pravi svetovalec in koristen vodnik skozi zmedo mišljenj raznih struj sedanjega časa, ki hoče videti svet v njega pravi luči, a ne v kaki drugačni, napačni, umetni in strankarsko ponarejeni luči.

Poglejmo najprej nekoliko na naše ožje domače razmere, ki se tičejo nas Slovencev in našega časopisja. Da se bje med našim katoliškim časopisjem, posebno našim Amerikanskim Slovincem, in med časopisjem nasprotnega tabora, neizprosno boj, glede načel, je vsakemu znano.

Ozrimo se nekoliko še na zunanje, splošne svetovne razmere. Kako te stoji oz. kako se skoraj dnevno spreminjajo približno in kolikor toliko vsi vemo. Kdor se pa za te splošne svetovne, pa vendar vsakega poedinec iz med nas zadevajoče razmere malo ali sploh ne briga, je ali čudak ali pa s čim drugim tako preobložen in obtežen, da se ne more brigati še za kaj drugega zunanjega.

Vzemimo n. pr. poleg drugega članke in razprave preč. g. Trunka, kako jasno in dosledno pobija zmoto in laž in jo naravnost mojstersko razgali in razkrinka, da mora vsakemu popolnoma zadostovati, da se lahko zaneša, da je resnica to in tako in ne drugače, da mora biti to in tako pravo načelo, ker drugo in drugače sploh biti ne more.

Vsak, ki mu je mar le za stvar, za resnico, ima zadevo, za katero gre in ko so za rešitev iste dani in izpolnjeni vsi pogoji, za končano in zaključeno; ni pa tako glede onih, ki jih Father Trunk užene v kozji rog, da bi potem mirovali videč, da nimajo več kam naprej v isti smeri, temveč nečjejo veljati za ugnane in gredo kar še dalje naprej, četudi v še večje protislovje in nedoslednost. Na tak način se ne pride nikdar do konca.

Iz tega se pač vidi kako za narod škodljivo zlo so listi, ki jih pišejo, urejujejo in izdajajo ljudje, katerim je vsak dokaz resnice brez pomena, kolika nesreča da so za vsakega, ki postane njihov žrtev, da je navadno slep in gluha za vse, ne zato, ker morda ni dovolj jasnih dokazov, temveč zato, ker isti pri njem nič ne izdajo, ker neče resnico, katero mu kdo dokaže priznati, marveč trdovratno vztraja pri laži, katero trdi njegov list, ki mu je njegov razum popolnoma zaslužil.

Oboji, uredniki, pisatelji in naročniki takih listov sami najbolj potrjujejo to našo trditve, ker si nobenemu nasprotnemu dokazu ne pustijo do živga in zato kot taki trdovratno ostanejo v laži in zmoti, ki jih idejno in moralno, večidel tudi fizično vnič njim samim in drugim v nesrečo.

Ali moremo iskati boljšega dokaza, kako stvar stoji glede slabega časopisja, kakor je zgoraj opisani?

Zato pa bi bila vsaka nadaljna beseda, koliko zlo da so na eni strani slabi in protiverski listi, in kako važni in potrebni, kolika dobrota so na drugi strani dobri, katoliški listi, popolnoma odveč, ker iz do zdaj povedanega lahko vsakdo spozna, kako mu je glede časopisja soditi in zbirati.

Ozrimo se nekoliko še na zunanje, splošne svetovne razmere. Kako te stoji oz. kako se skoraj dnevno spreminjajo približno in kolikor toliko vsi vemo. Kdor se pa za te splošne svetovne, pa vendar vsakega poedinec iz med nas zadevajoče razmere malo ali sploh ne briga, je ali čudak ali pa s čim drugim tako preobložen in obtežen, da se ne more brigati še za kaj drugega zunanjega.

(Konec prihodnjic)

'ŠIRITE AMER. SLOVENC'

23 LET IZKUŠNJE
Pregleduje oči in predpisuje očala
DR. JOHN I. SMETANA
OPTOMETRIST
1801 So. Ashland Avenue
Tel. Canal 0523
Uradne ure vsak dan od 9. zjutraj do 8:30 zvečer.

Jacob Gerend Furniture Co.
Priporočamo naš pogrebni zavod. Dobite nas podnevi in ponoči.
Imamo tudi vsakovrstno pohištvo po zmernih cenah.
704-706 North 8th Street, Sheboygan, Wis.
Telefon: 83 — Res. 4080-W

ZA OBNOVITEV VAŠE ZAVAROVALNINE
proti ognju, tornadu in avto nezgode, kakor tudi, kadar potrebujete notarska dela, pokličite me po telefonu: KENMORE 2473-R ali se pa zglasite pri:
JOHN PRISEL
15908 Parkgrove Avenue
CLEVELAND OHIO
ZASTOPNIK 'AMERIKANSKEGA SLOVENC' IN
PRODAJALEC HIŠ.

GUZAJ

LJUDSKA POVEST

Spisal

JANUŠ GOLEC

Na domu in v gozdu.

Niti prikriti ni skušal pobega na celjskih ulicah, ker je bil v svoji obleki in le brez klobuka. Iz Celja je bil mahnit po cesti skozi Teharje ter Štore proti St. Jurju. Znal je dobro, da bo preteklo nekaj ur, predno ga bodo pogrešali v jetnišnici. Zopet bo preteklo nekaj časa, predno bo prejela žandarmerija nalog, da ga poišče ter privede nazaj kot ubežnika. Kot bivši orožnik je tudi slutil, da ga bo roka pravice najprej iskala doma pri starših pri Sv. Primožu. Dobrega poldneva je bil še popolnoma varen pred zasledovanjem.

Domov k materi je moral, njej je moral pogledati v oči in jo vprašati: Ali verjame tudi ona, da je tat — lopov — zločinec — izmeček človeštva? Nikogar znanega ni srečal tja do Štor. Da bi ne položil uteka iz zapora na jezik znanec, prijateljem ter sorojakom Šentjurčanom, je zavil kmalu za Štorami s ceste na bližnjico proti levi po polju ter travniških proti šentjurski podružnici Sv. Primoža, ki je na ravnicah skoraj tik ob okrajni cesti St. Jur — Ponikva. Na levo ob cesti, ako prideš iz St. Jurja ravno nasproti Sv. Primožu stoji še danes kmečka hiša, kjer so rekali pred dobrimi 50 leti pri Šarklu.

Razen Šarklove male posesti je bil v Guzajevih časih pri Sv. Primožu še en večji gruntar in nekoliko dalje ob cesti primoški mežnar, ki je bil po poklicu kovač.

Šarklova hiša je bila krita s slamo in je imela po stari kmečki navadi na sredini za malo lopo črno kuhinjo z odprtim ognjiščem in na levo ter desno po eno sobo s takozvanim štibelecom, kjer sta prebivala na desni strani Guzajeva starša. Pri hiši je bilo majhno posestvo, ki ni zadostovalo za prerejo družine. Treba je bilo na dnino. V tej borni primoški kočuri je bil rojen Franc Guzaj dne 12. novembra 1839 kot zakonski sin Antona in Ane, rojene Mravljak.

Okolica Sv. Primoža je odprta na levo od St. Jurja, proti desni je obdana od gozda in bi bil kraj, ako bi ne peljala skozi cesta, precej samotna in se mu je moglo približati čisto neopaženo.

Tudi našega ubežnika ni videl nikdo, dokler ni stopil pred mater ob ognjišču. Prestrašila se je, ko jo je ogovoril in so jej ušle nekako presenečeno besede: "Jezus, Marija, ti si, Francelj? Odkod za božjo voljo si se uzel? Saj si bil zaprt v Celju?"

"Za pet ran božjih, in vi mati ste verjeli, da je vaš sin res tat in so ga obsodili po pravici, ker je stegnil prste čisto po nepotrebnem po tuji lastnini?"

Mati si je utrnila solzo na to vprašanje, se vseknila, pogledala sinu v oči in ga po božala po glavi z zagotovitvijo: "Veliko se govori po fari o naši hiši. Bog mi je priča, da sem znala, da boš prišel in mi boš povedal, da so te oropali po nedolžnem dobrega imena, kakor so ga že ukradli davno naši hiši."

Mati in sin sta sedla na klop ob ognjišču in otrok je ponavljal materi izpoved, kakor jo je podal pred poroto in sodiščem. Poslušala ga je, mu verjela, odobraval pobjeg, kedo neki bi trpel čisto po nedolžnem nad 7 neznosno dolgih let. "Le kam sedaj?" se je glasilo njeno skrbeče vprašanje, "tukaj te bodo izsledili takoj, saj

veš, kako izdajalske in škodoželjne jezike imajo ljudje."

Francelj je kimal, božala in tolažila ga je zavest materine vere v njegovo nedolžnost. Potolažen in umirjen je zaupal materi, da je premislil že prav dobro. Z doma mora takoj in to po ovinkih, ne da bi ga videl kedo. Poiskal bo prijatelja Drobneto na Košenci, s katerim sta bila skupaj pri vojaki. Njegova kmečko zakotna krčma je na samotni, tamkaj se bo lahko v miru odločil, kam in kaj.

Ko se je zvečerilo, se je poslovil od matere z obljubo, da se bo vrnil kmalu in mu bo ona povedala, kje ter kod so ga iskali in kaj govorijo ljudje o njem.

Od rojstne hiše je krenil naravnost proti cerkvi Sv. Primoža, kjer je bilo tedaj še okrog pokopališče. Pokrižal se je pri pogledu na prijazno cerkvico, na katero ga je priklepalo toliko mladostnih spominov. In nocoj ga pelje pot mimo starodavnega svetišča v prebriski zavesti, da tip krivico, radi katere se mora maščevati, četudi se bo sprl radi tega s svojo vestjo. Za cerkvico in mirodvorom je krenil proti gozdu, se poglobil v grabo, zopet navzgor, a ni mahnil proti Marijini podružnici nad St. Jurjem, ampak se je držal bolj samotne leve strani, dosegel glavno cesto in preko te in preko mosta preko Voglajne v podnožje hribovja ter gozdov, ki bi naj postali njegov drugi, novi dom, življenja — kovanja načrtov najbolj krutega maščevanja nad peklenko žensko hudobijo, ki mu je uničila celo življenje.

Iz doline je zavil navkreber po dolgočasnem kolo vozu tamkaj, kjer pripelje danes nova cesta Lisično — Žezar do trgovca in krčmarja Graselija.

Pot od Graselija proti vrhu na Košenco je še danes kljub novi cestni zvezi samotna, pelje preko grab in od obeh strani zastirajo razgled gozdovi, ki se razprostirajo na levo proti Žusmu, Olimju ter Podčetrtku, na desno proti Planini ter Sevnici ob Savi. Je precej daleč od St. Jurja na Košenco in je cela okolica že po naravi prirojena za oblasti prikriti življenje celo danes, kaj šele pred dobrimi 50 leti, ko je bil tukaj le globok ter razruvan kolo vozu, ki je bil uporaben za prevoz le ob najbolj suhem vremenu. Na pobočjih hribov levo in desno kolo voza lukajo v dolino borne bajtice z nekaj sežnji posesti. Revščina je tod doma. Moški so preživljali družine, da so hodil delat v glažuto v Loki pod Žusmom, ali so pa napravljali po zelo obširnih graščinskih gozdovih drva za oglje, katerega so kupovali kovači celega Spodnjega Štajerja.

Ze blizu na polnoč je šlo, ko je prisopihal Guzajev Francelj na vrh grebena, na Košenco, kjer je krčmaril tik ob kolo vozu na levo roko prijatelj in vojaški tovariš Drobne. Nekdaj Drobnetova posest je tudi danes samotna. Hiša s parmo ter prešnico leži tik ob hribu. Spredaj pred hišo je par starih hrušk, za temi kozolec in koj nato smreke ter gozd. Krčma je bila tu že nekdanj, je baš tu pol poti iz St. Jurja od železnice proti Pilštajnu ter Kozjem.

Pri Drobnetu so se ustavljali okrepiča potrebni potniki, vozniki, sejmarji ter kramarji in krošnjari, ki so edini posredovali trgovino po teh zapuščenih hribih ter grabah.

IZ ZGODOVINE KLAVIRJA

Še zdaj ne vemo, kdo je iznašel klavir in tudi ne, kdo je prvi igravec na klavir. — Prvo glasbilo na strune s tipkami je nastalo v 8. in 9. stoletju. Taka glasbila so imela različna imena, kakor: helikon, spinet in virginal. V nekem rokopisu iz leta 1404 pa najdemo že ime klavikordijum in klavircimbalum. Oba pa sta imela kriče glas, ki ni bil prav nič podoben človeškemu. Glas so omilili s kladevci, ki so jih kesneje iznašli na pobudo cimbalu, ki ga še zdaj uporabljajo cigani in ki ni drugega ko monokord na več strun, po katerem tolčejo s paličicami, ali kladevci. — Draždanski glasbenik Hebenstreit (1714—1750) je to glasbilo spopolnil z resonančnim obodom, dvojnimi strunami in dvojnimi kladevci. To je bil nekakšen povod za prvi klavir, ki ga je sestavil Padovanez Jernej Christofori l. 1710. Že l. 1721 so imeli klavir v draždanskem gradu na Nemškem.

Ker so prvotno le graditelji orgel izdelovali klavirje, zato ga tudi najprej igrali in poučevali organisti. Kmalu pa se je klavir udomačil po grajskih in gospodskih sobah in zlasti mlade gospodične so ga rade igrale. Bogataši so v 16. stoletju dajali svoje hčere samostanom v vzgojo in ondi so se naučile glasbe in klavirja. Vendar so spocetka ne

razumljivo gledali na klavir, kar zvezo iz pisma, ki ga je učenjak Bembo pisal svoji hčeri v samostanski zavod: "Glede na tvojo prošnjo, da bi se učila 'monikorda', ti odgovarjam, da radi svojih mladih let seveda še ne moreš vedeti, da je tako igranje samo za lahkomišelnost in puhe ženske. Jaz si pa želim, da bi bila ti najljubeznivejša in najčistejša deklica. In tudi to je, da bi užila kaj malo slave in zabave, če bi ga slabo igrala. Da bi pa znala dobro igrati monokord, bi se ga morala učiti deset do dvanajst let — ne da bi mislila še na kaj drugega. (Kar še danes velja.) Pomisli, ali bi se to zate spodobilo! Če ti tvoje prijateljice pravijo, da se ga uči, da jih boš zabavala, pa jim povej, da se nočeš osmešiti pred njimi in se boš rajši ukvarjala z znanostjo in ročnimi deli."

Igranje klavirja je bilo spocetka kaj nerodno in je tako ostalo do dobe slavnega Bacha. Zdaj igramo klavir z upognjenimi prsti, prej — do Bacha — pa so igrali z iztegnjenimi. Zato so bili v kriptah, kaj naj počno s prekratnim palcem, pa so ga ali sploh pustili počivati ali pa so igrali z njim le časih. Kesneje je prišla tudi igra s palcem v modo in zlasti Bachov sin je učil, kako je palec važen za igranje.

Pisano polje

J. M. Trunk

Iveri.

Nek Mačkov list v Kanadi je prinesel vest, da je dr. Korošec kot notranji minister najel neke elemente, ki naj bi tik pred volivami zažigali na Hrvaškem cerkve in samostane, da bi se potem taki zločini mogli podkati komunistom v čevlje. O Hrvatih je bilo že odnekaj znano, da so v politiki šarlatani. Že vest na sebi potrjuje to šarlatanstvo. Pač mašta, razuma pa nič.

Dr. Korošec ni več minister. Ugibajo o razlogih. Slovenski klerikaleci, da so baje poparjeni. Menda je sam vatican zadi, in nadškof Štepinac je nekaj protestiral. Kot politiku bo dr. Korošcu težko kdo kos, in kot značaj je brezdomno brez vsake hibe. V politiki more vsak napraviti kako napačno potezo, ampak vsaj hrvaški politiki težko segajo dr. Korošcu do ramen.

Sodim pa, da je dobro, ako je dr. Korošec drugim prepustil ministersko mesto, ker "pop" je celo nekim katoličanom v spoditko, drugi pa postajajo naravnost histerični. Ko je tik po polomu šlo za to, kako spraviti vojaške mase skozi Slovenijo naprej, in je to vprašanje delalo narodni vladi največ preglavice, je prevzel dr. Korošec promet v roke, in je s pomočjo poštvalnih slovenskih železničarjev v najtežjih razmerah zadevo bolj ko povoljno rešil. Na lastna ušesa pa sem slišal med socialističnimi železničarji naravnost ostudne opazke čez — farja Korošca. Pop ostane pop, in če še tako dobro reši svojo nalogo.

Med socialisti je precej nekega prerekanja radi pogrebov. Za stroške gre baje, pa gre še za nekaj. Pri stroških je kamen spoditke — duhovnik. "Za malo brbljanja dobi \$30.00, celo \$50.00." vidim. Tam v Clevelandu je baje tako. Bogami, mora biti v Clevelandu denarja ko šepin, ker pri nas je celo pri "miljonarjih" le \$10.00, kakor se glasi "bylaws". Ampak stavim, da je to le koruzno strano.

MOLITVENIKI

Vsem, ki so nas zadnje mesece popraševali po molitveniku "DUŠNA PAŠA", ki ga je spisal škof Friderik Baraga in so ga izdali preurejenega v starem kraju javljamo, da smo jih dobili v prodajo in zalogo.

Molitvenik "DUŠNA PAŠA" stane.....\$1.50.

V prodajo smo dobili tudi molitvenik "SVETE MAŠE", ki ga je sestavil in priredil č. g. Vital Vodušek. Tudi ta molitvenik stane.....\$1.50.

Tretji molitvenik, ki smo ga prejeli v prodajo je "SLAVA GOSPODU", ki stane tudi \$1.50.

Naročilom je pridjati potreben znesek in poslati na:

KNJIGARNA
AMER. SLOVENEK
1849 West Cermak Road,
CHICAGO, ILL.

šilo. Gre bolj za tisto civilno ali ognjeno robo. Hudo svobodomiselnost smo, ko je smrt še za goro, ko pokaže skozi okno, je dostikrat vsega svobodomiselnosti konec. Sam "obersvobodomiselnost" Barbič mlo potoži: "Drugo vprašanje je tudi, koliko svobodomiselnih ljudi imamo. Človek bi mislil, da jih je veliko, ampak se dostikrat zmoti nad mnogimi. Pravih svobodomiselnost je veliko manj kot si domisljujemo". Res klavirni uspehi.

Tudi taki svobodomiselnosti, ki so hodili v cerkev, da so videli "njo", zdaj "njo" gledajo vsak dan, in cerkva je konec. Zopet klavirna roba.

Srbi, in pri tem so prizadeti tudi Slovenci, in Hrvatit ne morejo priti skupaj. Hrvaški poslanci so se konstituirali kot neka separatna vlada. Ali so Hrvati res tako dobri politiki, da je krivda le pri Srbih in Slovincih, in jih idejno ne morejo dobiti na svojo stran? Kaj pa, če bi bilo narobe? Niti neposredna nevarnost, da pride vsa Jugoslavija pod tujevo peto, ne more spraviti skupaj balkanskih glav. Ko bodo zopet pod peto, ne bo treba nobenih glav, bo že tuje — za nje misli, kakor bo tuje prav.

TAJNA RADIJSKA POSTAJA NA KORZIKI

Pariz, Francija. — Na Korziki posluje že dalje časa tajna radijska postaja, ki vodi propagando proti Franciji in zagovarja italijanske zahteve po odcepitvi Korzike od Francije. Francoskim oblastem se je naposled posrečilo izslediti to tajno postajo in preprečiti njeno nadaljnjo propagando.

Pratike

Našim čitateljem sporočamo, da smo prejeli zalogo

Pratik za leto 1939,

in sicer obe vrsti

Blaznikovo

kakor tudi

Družinsko

Obe vrsti ste zelo zanimivi in ju krasi številno lepih slik. Naročite si jih takoj, dokler ne poide zaloga.

Vsak komad stane s poštino vred

25 centov

Naročajo se od:

KNJIGARNA
AMER. SLOVENEK
1849 West Cermak Road,
CHICAGO, ILL.

VABILO k naročbi "MOHORJEVIH KNJIG"

Naročniki jih bodo dobili prihodnje jesen:

1. KOLEDAR za leto 1940.
2. VEČERNICE, povest "Pravica do življenja".
3. ZGODOVINA SLOV. NARODA, 16. in poslednji snopič.
4. ŽIVLJENJE SVETNIKOVI, 14. snopič.
5. JEZUS DOBRI PASTIR, molitvenik.

Naročnino za Mohorjeve knjige sprejemamo SAMO DO 11. MARCA 1939. Na poznejša naročila se ne bo mogoče ozirati. Kdor si torej želi Mohorjevih knjig za prihodnje leto, naj pošlje naročnino čimprej, da ne bo zamudil.

KNJIGE STANEJO\$1.25

z vezanim molitvenikom pa.....\$1.50

Naročila za Ameriko sprejema:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

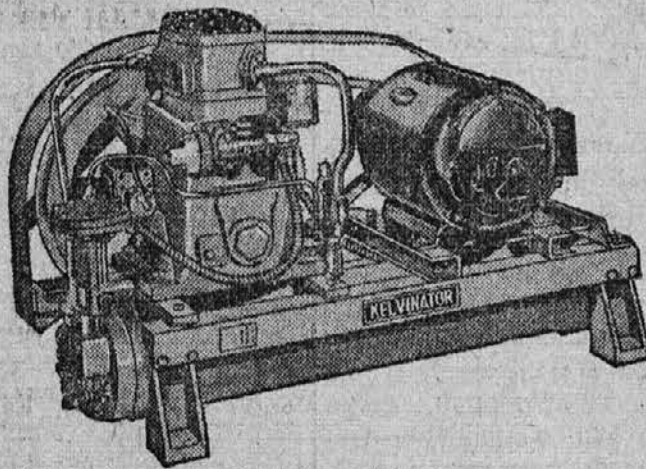
1849 West Cermak Road
Chicago, Ill.

Nove nizke
CENE

na **KELVINATOR**

Trgovske

refrigeracijske edinice!

Kelvinatorjeva kakovost —

po znižani ceni — poleg Edison postrežbe

✱ Zdaj — dokler so v veljavi te nenavadno nizke cene za refrigeracijske edinice Kelvinatorjeve kakovosti — napravite načrt za moderniziranje svojega lastnega refrigeracijskega sistema!

Obširna izbira vrst in velikosti je na razpolago od 1/3 do 3 konjskih sil — ohlajevani na zrak in na vodo.

Commonwealth Edison družba nudi izvedeno inženirsko postrežbo, da vam pomaga pri vašem načrtu za primerno refrigeracijo. Pripravni nakupni pogoji, da bodo odgovarjali vašim potrebam, vključno "Meter-Matic" novc na dan načrt... Telefonirajte zdaj za popolno informacijo!

COMMONWEALTH EDISON COMPANY

73 West Adams Street — RANdolph 1200, Local 143

Učite se angleščine

iz Dr. Kernovega

ANGLEŠKO - SLOVENSKEGA BERILA
"ENGLISH-SLOVENE READER"

kateremu je znižana cena in stane samo: **\$2.00**

Naročila sprejema

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 W. Cermak Road, Chicago, Illinois